

Udvalget for Landdistrikter og Øer
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-09056

17. maj 2013

Folketingets udvalg for Landdistrikter og Øer har i brev af 19. april 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 84 (alm. del), som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 84 (alm. del)

Ministeren bedes kommentere bemærkningerne i henvendelsen fra Landbrug & Fødevarer, Kvæg, jf. ULØ alm. del – bilag 114, om dansk overfortolkning af EU regler, og herunder redegøre nærmere for, i hvilket omfang der er sket en overimplementering.

Svar

Indledningsvist skal det fremhæves, at reglerne i husdyrgodkendelseslovgivningen er med til at sikre overholdelsen af en række EU-direktiver, herunder IE-direktivet, VVM-direktivet, habitatdirektivet, nitratdirektivet og vandrammedirektivet.

Det udelukker ikke, at EU-reglerne kan overholdes med en anden model. Både Husdyrreguleringsudvalgets anbefalinger fra juni 2011 og Natur- og Landbrugskommissionen anbefalinger fra den 18. april 2013 indeholder anbefalinger om en ny måde at regulere husdyrgodkendelsesområdet på. Anbefalingerne har potentiale til at kunne sikre overholdelsen af EU-reglerne på en enklere måde. Anbefalingerne kræver dog fundamentale ændringer af miljøreguleringen af både husdyrbrugs arealer og anlæg.

Skal der ske fundamentale ændringer af husdyrgodkendelsesområdet, sker det mest hensigtsmæssigt som en del af opfølgningen på anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen.

I baggrundmaterialet, jf. ULØ alm. del – bilag 114, henviser Landbrug & Fødevarer særligt til følgende fire områder, hvor Landbrug & Fødevarer mener, at EU-reglerne overfortolkes (citater):

1. *"Kravene vedrørende efterafgrøder, reduceret kvælstofnorm under økonomisk optimum osv. går langt videre end i andre EU-lande"*
2. *Ændret (reduceret) grødeskæring anvendes os bekendt ikke i andre lande. Kan få store konsekvenser"*
3. *IE-direktivet gælder ikke kvæg i EU – alligevel skal kvægbrug i DK overholde reglerne (og mere til)"*
4. *EU har ikke krav til udbringning – alligevel er der særlige danske krav til nedfældning af gylle"*

Svar til punkt 1

Alle medlemslande i EU er forpligtede til at gennemføre nitratdirektivet. Direktivet indeholder en række specifikke bestemmelser, herunder udbringning af husdyrgødning på maks. 170 kg. nitrat/ha og maksimalt 50 mg nitrat/liter grundvand. Danmark er ikke i mål med at opfylde nitratdirektivets bestemmelse om maksimalt 50 mg nitrat/liter grundvand.

Medlemslandene skal implementere handlingsprogrammer med henblik på at opfylde direktivets formål om at nedbringe vandforurening forårsaget eller fremkaldt af nitrater, der stammer fra landbruget, og at forebygge yderligere forurening af denne art.

I direktivets bilag 3 er der redegjort for foranstaltninger, som skal medtages i de nationale handlingsprogrammer. Blandt en række andre foranstaltninger kan fremhæves, at der skal ske: *»en begrænsning af tilførsel af gødning til jorden, der er i overensstemmelse med godt landmandskab, og som tager hensyn til de særlige forhold i de pågældende sårbare zoner [...] og som skal bygge på ligevægt mellem: i) afgrødernes forventede kvælstofbehov og ii) kvælstoftilførsel til afgrøden fra jorden og fra gødskning.«*

I 1991 blev kravet om at overholde de økonomisk optimale kvælstofnormer indført med Handlingsplanen for Bæredygtigt Landbrug, som var en opstramning af Vandmiljøplan I fra 1987, idet målene ikke var nået. I Handlingsplanen fra 1991 blev der ydermere stillet krav til landmændene om gødningsregnskab.

De danske regler om reduceret kvælstofnorm samt efterafgrøder blev indført efter, at Danmark i 1997 modtog en åbningsskrivelse fra EU-Kommissionen, der anførte at foranstaltningerne i den daværende Vandmiljøplan I samt Handlingsplan for Bæredygtigt Landbrug ikke var tilstrækkelige til at opnå de målsætninger, der er fastlagt i nitratdirektivet. Det var således nødvendigt for Danmark at gennemføre supplerende foranstaltninger.

Det var centralt i svaret til EU-Kommissionen med den nye Vandmiljøplan II fra 1998, at kvælstofnormerne blev sænket til 10 % under økonomisk optimum. I Vandmiljøplan II indførtes sammen med en række andre krav (såsom højere udnyttelseskrav for husdyrgødning) også krav til den enkelte bedrift om udlægning af efterafgrøder.

Vandmiljøplan II fra 1998 blev godkendt af EU-Kommissionen som den danske implementering af nitratdirektivet.

Svar til punkt 2

Vandrammedirektivet lader det i høj grad være op til de enkelte medlemsstater at beslutte, hvordan direktivet skal implementeres nationalt, herunder hvilke virkemidler det enkelte land vælger at anvende i forhold til at opnå vandrammedirektivets miljømål.

I Danmark har den tidligere regering under Grøn Vækst vurderet, at ændret vandløbsvedligeholdelse er et omkostningseffektivt virkemiddel til forbedring af de fysiske forhold i vandløb.

Svar til punkt 3

Der henvises til besvarelse af ULØ alm. del spørgsmål nr. 83.

Svar til punkt 4

EU har helt korrekt ikke et direkte krav om nedfældning af gylle, men Danmark er generelt forpligtet af bl.a. habitatdirektivet til at beskytte vores naturområder.

Baggrundsbelastningen med kvælstof fra atmosfæren er større end tålegrænsen for en række naturtyper, hvorfor der fortsat er behov for at reducere det samlede ammoniaktab fra landbruget. Danmark har derfor gennemført en lang række initiativer i forhold til at begrænse ammoniakemissionen fra landbrugsproduktionen. Kravet om nedfældning er et af disse krav. Kravet om nedfældning stilles til afgrøder, hvor det normalt vurderes uproblematisk at nedfælde, og det er i reguleringen blevet åbnet for, at forsuring af gylle kan anvendes som alternativ til nedfældning.

Danmark er desuden internationalt forpligtet til at nå en række mål i forhold til den samlede ammoniakemission (Gøteborgprotokollen og NEC-direktivet). Danmark har senest i forhold til den reviderede Gøteborgprotokol forpligtet sig til at nå et reduktionsmål på 24 % i 2020 i forhold til 2005. Målet er baseret på fremskrivning af udviklingen foretaget af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet på baggrund af allerede iværksatte initiativer og regler. Nedfældning er et vigtigt element, og hvis nedfældningskravet blev fjernet, ville Danmark være forpligtet til at iværksætte andre initiativer af hensyn til nedbringning af ammoniakemissionen.

Pia Olsen Dyhr

/

Claus Torp